

BeSafe

**Directie
Integriteitsbeoordeling
voor Openbare Besturen**

pagina 1

**Private veiligheid
in België**

pagina 6

**Herziening
van de GAS-wet**

pagina 10

#63

VOORWOORD

Lokale veiligheid in de lentezon

Ontdek onze focus op lokale veiligheid nu de lente volop in bloei staat. In deze editie van BeSafe vertellen we hoe het Team Inspecties actief illegale bewakingsagenten bestrijdt in de uitgaans- en eventensector. We brengen je op de hoogte van de recente vernieuwingen voor lokale overheden, zoals de herziene GAS-wet, die na 10 jaar zorgt voor helderdere procedures en meer duidelijkheid in toepassing. Daarnaast stellen we met trots de nieuwe Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (DIOB) aan je voor, een krachtig instrument in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit. Ontdek hoe de DIOB een advies verleent in het kader van lokale integriteitsonderzoeken en de aanpak van gemeentelijke bestuurlijke vraagstukken versterkt.

Veel leesplezier gewenst! ▶

DIRECTIE INTEGRITEITSBEOORDELING VOOR OPENBARE BESTUREN

Het integriteitsonderzoek in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit

In de voortdurende strijd tegen ondermijnende criminaliteit wordt de rol van bestuurlijke handhaving steeds belangrijker. Deze aanpak, die hand in hand gaat met de strafrechtelijke handhaving, biedt lokale overheden een krachtig instrumentarium om ondermijnende criminaliteit te voorkomen, te bestrijden en zo de integriteit van de samenleving te waarborgen. De nieuwe wet Bestuurlijke Handhaving^[1] laat de keuze aan de gemeente om al dan niet deel te nemen aan het nieuwe wettelijke kader (een opt-in systeem). ◀

Jouw mening telt!

Neem deel aan ons tevredenheidsonderzoek en help ons zo het Besafe Magazine te verbeteren.

Surf naar <https://www.besafe.be/nl/tevredenheidsenquête-besafe-magazine>

hoewel deze laatste bron met de nodige voorzichtigheid moet worden benaderd gezien de mogelijke subjectiviteit van deze informatie. Uiteraard vormt ook het bovengenoemde ARIEC een mogelijke bron van ondersteuning en expertise.

Voor de niet weerhouden economische sectoren en activiteiten kan de gemeente geen advies aanvragen bij de DIOB.

Advies van de DIOB

Het advies van de DIOB vormt een cruciaal onderdeel van het besluitvormingsproces met betrekking tot integriteitskwesaties. Dit advies kan op twee verschillende manieren worden ingewonnen:

Ten eerste kan de gemeente ervoor kiezen om facultatief advies in te winnen bij de DIOB als aanvulling op de informatie die al werd vergaard

tijdens het integriteitsonderzoek. Dit gebeurt voornamelijk wanneer er twijfels bestaan of wanneer extra aanvullende gegevens nodig zijn om een goed onderbouwde beslissing te nemen. Hoewel het advies niet-bindend is, biedt het waardevolle inzichten en aanbevelingen die kunnen bijdragen aan het definitieve besluit.

Ten tweede is de gemeente verplicht om advies in te winnen bij de DIOB wanneer zij van plan is om een vergunning te weigeren, te schorsen, in te trekken of de betreffende instelling te sluiten. In deze gevallen moet de DIOB altijd worden geconsulteerd.

Het advies van de DIOB is gebaseerd op grondige analyse en onderbouwing. De DIOB kan verschillende partnerdiensten raadplegen om relevante gegevens te verkrijgen die nodig zijn voor

het opstellen van het advies. Deze partnerdiensten zijn gedefinieerd in de wet op basis van hun expertise en de gegevens die zij bezitten met betrekking tot de strafbare feiten zoals vastgelegd in de Wet Bestuurlijke Handhaving. De DIOB weegt alle verkregen gegevens zorgvuldig af en formuleert een niet-bindend advies.

Door middel van haar adviezen draagt de DIOB bij aan een transparant en rechtvaardig besluitvormingsproces, waarbij de integriteit van het openbaar bestuur en de bescherming van de samenleving centraal staan.

Naar een veilige en integere samenleving

De introductie van de nieuwe wet bestuurlijke handhaving, samen met de oprichting van de DIOB, markeert een belangrijke mijlpaal in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit op lokaal niveau. Door een multidisciplinaire aanpak, waarbij preventieve en repressieve maatregelen elkaar aanvullen en een nauwe samenwerking tussen lokale en supra lokale instanties, streven we ernaar om onze maatschappelijke structuren te beschermen en de fundamenteën van onze democratische samenleving te versterken. ◆

[1] Wet van 15 januari 2024 betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, de instelling van een gemeentelijk integriteitsonderzoek en houdende oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen

[2] Na publicatie in het Belgisch Staatsblad van het koninklijk besluit betreffende de economische sectoren en activiteiten op basis waarvan een politieverordening kan worden uitgevaardigd overeenkomstig artikel 119ter van de Nieuwe Gemeentewet

[3] Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

Enkele instanties die de gemeente onder meer kan raadplegen

- ◆ het Centraal Register van Integriteitsonderzoeken (CRIO) (verplichte consultatie)
- ◆ de lokale politie
- ◆ gemeentelijke gegevensbanken en diensten zoals de milieudienst, de gemeentelijke onderhoudsdienst, de stedenbouwkundige dienst, de dienst wonen en ondernemen, ...
- ◆ het strafregister
- ◆ de publiek toegankelijke gegevensbanken (bijvoorbeeld de KBO, het Belgisch Staatsblad)
- ◆ het ARIEC
- ◆ de gerechtelijke overheden
- ◆ sociale media (met de nodige omzichtigheid, aangezien de informatie niet altijd objectief is)
- ◆ de DIOB

Private veiligheid in België: de kern van inspecties in het uitgaansmilieu en bij evenementen

Maak kennis met David Gilsoul, Program Manager van het Team Inspecties, een team dat zich onder andere bezighoudt met inspecties in de private veiligheidssector. Zijn team is verantwoordelijk voor het permanente toezicht, diepgaande onderzoeken en inspecties ter plaatse, en voor de afhandeling van klachten op dit gebied.

De wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, beter bekend als de Wet Jambon, die de wet van 1990 (de "Wet Tobback") hervormt, biedt een moderner en vereenvoudigd kader voor actoren van de private veiligheid, en bevordert een integrale veiligheidsaanpak. Ze geeft bewakingsondernemingen en -agenten extra bevoegdheden en scherpt tegelijkertijd de administratieve vereisten aan.

"We moeten er op elk moment zeker van zijn dat bedrijven die tijdens de uitoefening van hun activiteiten de vrijheid van burgers inperken, voldoen aan een reeks wettelijke, administratieve en methodologische verplichtingen"

David Gilsoul
Program Manager van het Team Inspecties

De drie belangrijkste taken van Davids team:

- ◀ Garanderen dat bewakingsagenten de rechten van burgers respecteren
- ◀ Erover waken dat de sector de voorwaarden op de toegang tot het beroep voor natuurlijke en rechtspersonen worden nageleefd.
- ◀ Het professionalisme van bewakingsondernemingen waarborgen door af te dwingen dat ze hun verplichtingen nakomen.

Hoe zorgen inspecteurs ervoor dat ondernemingen in de private veiligheidssector de geldende regels naleven?

"Onze inspecteurs voeren grondige inspecties uit: bezoeken ter plaatse om te observeren, nauwgezette controles van de uitgevoerde activiteiten en de naleving van administratieve verplichtingen. Deze inspecties kunnen ook plaatsvinden in nauwe samenwerking met andere partners, zoals de belastinginspectie en de sociale inspectiediensten. Ondernemingen of vestigingen

waar we onregelmatigheden vaststellen op het vlak van bewaking zijn vaak ook in andere opzichten in overtreding. Een gecoördineerde aanpak maakt het dan mogelijk om het systeem bij de wortels aan te pakken.

De inspecties die we doen, voeren we ook uit in nauwe samenwerking met de politiediensten, vooral in het uitgaansmilieu. Dit partnerschap is essentieel om de veiligheid van onze inspecteurs op het terrein te garanderen, maar het is ook nuttig wanneer we bij controles op het terrein personen moeten identificeren. Door samen te werken met de ordediensten kunnen we inspecties doelgericht coördineren, interventies optimaal uitvoeren en de algemene veiligheid tijdens onze inspectieactiviteiten verbeteren.

Als we fraude of overtredingen vaststellen, brengen onze inspecteurs daarvan gedetailleerd verslag uit. Deze vaststellingen kunnen leiden tot passende sancties lastens overtreders. In overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. We beseffen echter dat deze repressieve aanpak niet voldoende is. Daarom willen we bij de inspecties ook preventief te werk gaan."

Waaruit bestaat de preventieve aanpak van fraude in de private beveiligingssector?

"Onze preventieve aanpak van fraude en misdrijven in de sector van de private veiligheid berust op verschillende pijlers. Eerst en vooral willen we onze acties transparanter maken via proactieve en reactieve communicatie. Proactief, omdat we een aantal van onze acties aankondigen, om duidelijk onze prioriteiten en de specifieke activiteiten die we zullen monitoren, aan te geven. Reactief, omdat we duidelijker communiceren over de resultaten van onze inspecties.

We vinden het ook essentieel dat de sector van de private veiligheid zichzelf reguleert door zijn actoren te raadplegen om hun visie te kennen over de problemen waarmee zij worden geconfronteerd. We zijn ervan overtuigd dat bepaalde dynamieken ons kunnen ontgaan en dat het van vitaal belang is dat de sector ons zelf op de hoogte houdt van wat die op het terrein vaststelt. Daardoor zijn ze betrokken bij het proces en ontstaat er een zekere mate van zelfregulering in de sector. ●

Uit onze observaties blijkt dat er vermoedelijk in bijna de helft van de locaties in de uitgaans- en evenementensector onregelmatigheden zijn.

Bewakingsagent draagt zijn identificatiekaart zichtbaar en draagt een onderscheidend uniform met het Vigilis-logo.

We zijn ervan overtuigd dat de combinatie van traditionele inspecties en een preventieve aanpak een veilige en professionele omgeving binnen de sector van de private veiligheid bevordert.

We zagen met de hervorming van de wet in 2017 dat de sector sterk geprofessionaliseerd was, waardoor ze een essentiële betrouwbare partner voor politiediensten is geworden", vervolgt David.

"Toch blijft er bezorgdheid over illegale bewakingsagenten, met name in de uitgaans- en evenementensector."

Vanuit die bezorgdheid heeft het inspectieteam meer prioriteit gegeven aan observatiebezoeken en controles in deze specifieke branche. Als gevolg hiervan deed bijna de helft van de bezochte locaties vermoedens rijzen over onregelmatigheden in de uitgaans- en evenementensector. Dat is aanzienlijk hoger dan in andere sectoren."

Welke uitdagingen heeft het inspectieteam ondervonden in de veiligheidssector, in het bijzonder met betrekking tot de uitgaans- en evenementensector?

"Tegenwoordig heeft de overgrote meerderheid van de instellingen professioneel, gekwalificeerd en bevoegd personeel in dienst. Tenminste, in de frontlinie. Maar dat is niet genoeg voor ons, want eenmaal ze de inkom zijn gepasseerd, fungeren onbevoegde bewakingsagenten als een tweede verdedigingslinie. Helaas zijn deze nog vaak afkomstig uit niet-professionele netwerken en soms zelfs verbonden aan criminele netwerken.

Hen daaruit verwijderen is een werk van lange adem. Het is een sector waarin veel geld omgaat, vooral contant, wat natuurlijk aantrekkelijk is voor bepaalde organisaties. De portier bepaalt wat er binnen- en buitengaat. Helaas is dit nog altijd zo, ondanks alle maatregelen

die we al hebben genomen. Daarom besteden we speciale aandacht aan deze sector."

Welke overtreding wordt het vaakst vastgesteld in de uitgaans- en evenementensector onder de regelgeving van de private veiligheid?

"We komen regelmatig gevallen tegen waarin personen optreden als bewakingsagent zonder in het bezit te zijn van een geldige identificatiekaart. Dit is een groot probleem waar we bijzondere aandacht aan besteden. Wanneer

"Succesvol de veiligheid in de uitgaans- en evenementensector waarborgen dankzij een nauwere samenwerking met lokale overheden."

een bewakingsagent geen geldige identificatiekaart heeft – die bewijst dat hij voldoet aan de opleidingsvereisten en het wettelijk vastgestelde profiel – kan dat de integriteit en effectiviteit van de beveiliging op een specifieke locatie in gevaar brengen. Daardoor lopen uiteindelijk goederen en mensen gevaar."

Wat zijn de risico's van criminele organisaties in de uitgaans- en evenementensector?

"De risico's van criminele organisaties zijn talrijk en kunnen verwoestende gevolgen hebben voor de openbare veiligheid. Deze organisaties zijn vaak betrokken bij allerlei criminele activiteiten, zoals drugshandel en het witwassen van geld. Hun illegale activiteiten worden vaak ondersteund door uitgebreide netwerken van contacten, waardoor ze gecoördineerd en geraffineerd kunnen frauderen.

Zo kopen ze bijvoorbeeld illegale bewakingsagenten om om hun eigen criminele activiteiten te faciliteren. Dergelijke acties kunnen leiden tot grote inbreuken op het vlak van de veiligheid van goederen en personen, waardoor de veiligheid van burgers in gevaar komt.

Gezien deze risico's is het noodzakelijk dat de bevoegde autoriteiten en toezichhoudende instanties samenwerken om criminele organisaties die actief zijn in de private veiligheidssector te identificeren, te controleren en te neutraliseren.

Hoewel vastberaden, kan het inspectieteam niet overal tegelijk zijn. Daarom is het noodzakelijk om de nauwe samenwerking met lokale autoriteiten te versterken om een hoog niveau van naleving te handhaven en de veiligheid van burgers te waarborgen.

Lokale overheden zijn als eerste verantwoordelijk voor de toekenning van vergunningen voor evenementen. Erover waken dat alleen erkende bewakingsondernemingen hun werk doen, is dus essentieel voor de veiligheid tijdens deze gelegenheden. Bij twijfel kunnen lokale overheden contact opnemen met de dienst voor meer informatie of een controle door ons inspectieteam aanvragen." ➤

Voor meer informatie:

<https://www.besafe.be/nl/controle>

GAS-wet krijgt make-over

De wetgeving rond de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) heeft in december 2023 een update^[1] gekregen. De GAS-wet bestond toen 10 jaar en na een grondige praktijkevaluatie drongen zich een aantal wijzigingen op om het systeem te stroomlijnen en de toepassing op het terrein te vereenvoudigen.

Sinds de invoering van het artikel 119bis in de Nieuwe Gemeentewet in 1999 hebben gemeenten de bevoegdheid om bestuurlijke sancties op te leggen voor inbreuken op het gemeentereglement. Op 24 juni 2013 werd vervolgens de wet betreffende de gemeentelijke sancties ingevoerd, die quasi volledig in het teken stond van GAS.

Sindsdien hebben er al twee praktijkevaluaties plaatsgevonden. Uit de meest recente evaluatie van eind 2020 bleek dat de wet enkele onduidelijkheden bevatte en een herziening vereiste. Dit resulteerde in de wijziging van de GAS-wet in december 2023. Hoewel de aanpassingen wellicht niet onmiddellijk revolutionair zijn, brengen ze wel de noodzakelijke verheldering op het terrein. Samen met Ann De Backer, juriste bij de ADVP, verkennen we deze boeiende materie.

Welke bleken de belangrijkste pijnpunten te zijn van de GAS-wetgeving?

"Niet alleen vanop het terrein, maar ook vanuit juridisch oogpunt was er vraag naar aanpassing. Op 23 april 2020 stelde het Grondwettelijk Hof in een arrest dat de GAS-wet ongrondwettelijk was. Dit kwam doordat bestuurlijke en strafrechtelijke procedures ongelijk behandeld werden. Zo kon iemand die een GAS-boete kreeg voor een inbreuk

op stilstaan en parkeren, geen uitstel krijgen. Bij een strafrechtelijke procedure kon dat wel. Deze ongelijkheid is nu rechtgezet. Onder 'uitstel' wordt verstaan dat de betrokkene de GAS-boete niet (geheel) effectief hoeft te betalen, tenzij er binnen de proefperiode opnieuw een inbreuk wordt gepleegd. In dat geval moet alsnog de volledige GAS-boete worden betaald."

Wat zijn de opvallendste nieuwigheden in de GAS-wet?

"De recente wetswijzigingen brengen een aantal toevoegingen met zich mee. Zo is er nu een nieuwe categorie van lichte gemengde inbreuken (GAS 2), waardoor gemeenten voortaan kunnen optreden tegen nachtwinkels en private bureaus voor telecommunicatie wanneer de gemeente voorzien heeft dat deze een vergunning moeten hebben.

Bovendien kunnen gemeentes nu ook een GAS-boete opleggen voor inbreuken in fietszones (aangeduid met verkeersbord F111), wat voordien alleen mogelijk was voor voetgangerszones (aangeduid met verkeersbord F103). Automobilisten die fietsers inhalen of fietsers die de rijrichting niet respecteren en daardoor andere weggebruikers in gevaar brengen of hinderen, kunnen hiervoor nu ook een GAS-boete krijgen. Let wel; snelheidsovertredingen in

deze zones zijn dan weer een gewestelijke bevoegdheid en vallen dus niet onder de GAS-wet.

Verder heeft de wet van 15 januari 2024 betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, een bijkomende zware gemengde inbreuk toegevoegd. Indien een pand na een beslissing van de burgemeester wordt gesloten en verzegeld door de politie, kan een GAS-boete worden opgelegd aan degene die deze verzegeling verbreekt.

Belangrijk is ook dat deze wetswijzigingen meer rechten wil toekennen aan slachtoffers. Als de sanctionerend ambtenaar bemiddeling voorstelt aan de overtreder, maar deze weigert of de bemiddeling niet succesvol verloopt, moet de sanctionerend ambtenaar het slachtoffer inlichten over de mogelijkheden om alsnog schadevergoeding te bekomen via burgerrechtelijke weg."

Hebben lokale overheden ook extra bevoegdheden gekregen om overtredingen aan te pakken?

"Door de wijziging van de wet krijgen vaststellers van een inbreuk nu ook toegang tot het Rijksregister, waardoor ze overtreders correct kunnen identificeren. Voorheen had alleen de sanctionerend ambtenaar toegang tot deze databank. Bovendien hebben GAS-vaststellers die geen politieagent zijn, nu

ook toegang tot de gegevens van de Kruispuntdatabank van de voertuigen voor alle inbreuken. Voorheen was dit alleen mogelijk bij inbreuken op stilstaan en parkeren (GAS 4), maar dit kan voortaan een handige troef zijn in de strijd tegen sluikestorten.

Processen-verbaal die de politie opstelt voor inbreuken op stilstaan en parkeren en overtredingen van de verkeersborden C3, F103 en F111 hebben voortaan ook bewijskracht tot bewijs van het tegendeel. Met andere woorden neemt de rechter de inhoud van een proces-verbaal voor waar aan zolang het tegenbewijs niet geleverd is. Voorheen gold dit enkel wanneer het proces-verbaal naar het parket ging. Nu geldt dit ook als het bij de sanctionerend ambtenaar belandt. De bewijskracht van het proces-verbaal hing dus voorheen af van de richting die het uitging, wat op z'n minst vreemd genoemd kan worden. Deze wetswijziging heeft die situatie dus rechtgezet. Er is echter één voorwaarde aan verbonden, namelijk dat een afschrift van het proces-verbaal binnen de 14 dagen vanaf de vaststelling aan de overtreder wordt toegezonden.

Tot slot zijn de diplomaveren voor GAS-vaststellers verlaagd. Vroeger moesten vaststellers een diploma van het hoger secundair onderwijs hebben, waardoor veel potentiële kandidaten werden uitgesloten. Vanaf nu komt men in aanmerking wanneer men beschikt over een getuigschrift van het lager secundair onderwijs of van de tweede graad secundair onderwijs én men vijf jaar nuttige ervaring heeft."

Zijn de mogelijke administratieve sancties gewijzigd?

"Er zijn nog altijd vier mogelijke soorten van administratieve sancties, maar de maximale boete die aan meerderjarigen kan worden opgelegd, is nu verhoogd naar 500 euro. Dit betekent helemaal niet dat overtreders nu automatisch de maximale geldboete krijgen. Een boete moet altijd in verhouding staan tot de feiten. Een administratieve geldboete van 500 euro is dan ook eerder uitzonderlijk. Dankzij deze aanpassing hebben de lokale overheden meer flexibiliteit om de boetes af te stemmen op de ernst van de feiten en de eventuele herhaling ervan.

Bovendien blijft het maximale bedrag van de GAS-boete voor minderjarigen 175 euro. In het geval van minderjarigen is bemiddeling altijd verplicht. Ook kunnen er gesprekken met de ouders plaatsvinden in het kader van de procedure van ouderlijke betrokkenheid. Daarnaast blijft gemeenschapsdienst ook altijd een mogelijke optie voor minderjarige overtreders." ◆

"Dankzij deze aanpassing hebben de lokale overheden meer flexibiliteit om de boetes af te stemmen op de ernst van de feiten en de eventuele herhaling ervan."

Ann De Backer
Attaché, Team SLVP

Fietsers

Gemeenschapswachten

Getuigen

Politie

Partners in preventie

Meer tips
tegen
fietsdiefstal

Elke schakel telt in de strijd tegen fietsdiefstal

